

Для нотаток

**Телефони гарячих ліній
у разі загрози виникнення або
виникнення надзвичайних ситуацій на
території Чернівецької області:**

- ① Урядова телефонна «гаряча лінія»
15-45, 0-800-507-309
- ① Служба порятунку – **(101)** або
оперативний черговий ДСНС у
Чернівецькій області **(0372) 58-91-23,
51-56-19**
- ① Головне управління національної
поліції в Чернівецькій області –
① **(0372) 52-68-35**
- ① Управління СБУ в Чернівецькій
області – **(0372) 54-02-04**
- ① Прокуратура Чернівецької області -
(0372) 52-22-55,
- ① Оперативний черговий управління
цивільного захисту населення
Чернівецької ОДА - **(0372) 55-39-38**
- ① Оперативний відділ служби
екстреної (швидкої) медичної допомоги –
(0372) 550-103
- ① Служба автомобільних доріг у
Чернівецькій області - **(0372) 58-38-84**
- ① Департамент охорони здоров'я
Чернівецької ОДА - **(0372) 52-32-69**
- ① Департамент соціального захисту
населення Чернівецької ОДА – **(03722)
4-55-37**

НМЦ ЦЗ та БЖД Чернівецької області:
58001, м. Чернівці, вул. Кордуби, 9,
т. (0372) 57-75-17, ф. (0372) 52-47-48,
<http://www.cv.dsns.ua>
e-mail: nmc.chernivtsi@dsns.gov.ua,
metodcv_nmc@ukr.net (методичний кабінет)

**Навчально-методичний
центр цивільного захисту та
безпеки життєдіяльності
Чернівецької області**

ІНФОРМУЄ...

ОБВАЛ ҐРУНТУ ТА ДІЇ ЛЮДИНИ

пам'ятка населенню

Чернівці

ОБВАЛ — раптове обрушення гірських порід і переміщення їх униз по схилу від дії сил тяжіння

Відбуваються обвали внаслідок ослаблення цілності (зв'язності) порід у результаті вивітрювання, діяльності поверхневих і підземних вод, землетрусів, неправильного проведення земляних робіт при будівництві споруд тощо.

Найчастіше обвали трапляються на крутих схилах гір, берегах морів і річок. У результаті значних обвалів у долинах річок утворюється озеро (наприклад, озеро Ріца на Кавказі). До різновидів обвалів також належать каменепади, обвали ґрунту й обрушення льодовиків.

На території області є багато піщаних, земляних кар'єрів, стрімких берегів, які становлять небезпеку для людей. Іноді, граючись, діти риють у крутих обривах печери (землянки), що може привести до обвалу ґрунту й засипати людину.

Шансів вижити похованою живою в людини практично немає, якщо тільки хтось не побачив нещастя й негайно приступив до рятувальних робіт.

Похованими під землею заживо найбільше часто виявляються внаслідок обвалів і зсувів у печерах, траншеях, піщаних кар'єрах, занедбаних шахтах.

Якщо зверху на вас стала сипатися земля (пісок), негайно лягаєте обличчям вниз, долоні підкладіть під обличчя, коліна підтягніть під себе. Терміново закрийте лице якою-небудь тканиною (подолом куртки, сорочки) щоб ґрунт не забивав органи дихання.

Якщо ґрунт обсипається збоку (наприклад у котловані), поверніться до нього спиною. Як тільки все затихне, наскільки можливо відсуньте ґрунт від лиця.

Не лякайтеся, кисень у завалі є завжди. По можливості попробуйте різко розпрямитися. Якщо це не вдається, постарайтеся розширити простір навколо себе шляхом трамбування ґрунту.

Починайте відкопуватися, двома руками підгортайте під себе ґрунт із одного боку, причому не під все тіло, а під груди, щоб тіло поступово приймало вертикальне положення.

Кричати не треба, втратите зайвий кисень і сили. Звук через ґрунт однаково не чутний. Коли приймете вертикальне положення, постарайтеся через ґрунт витягнути руку нагору, можливо вона вийде на поверхню й вас зможуть помітити.

Похованому під землею загрожує смерть від здавлювання тіла з усіх боків, воно мертвіє від порушення кровообігу. Обов'язково ворухіть пальцями рук і ніг, напружте м'язи, до речі, це допомагає й від переохолодження.

Якщо вас засипало в результаті вибуху або землетрусу, постукаєте каменем об камінь або об залізо, це допоможе вас почути зовні.

Але найкраще обходите небезпечні місця стороною.

